

Una obra sense massa originalitat.

ESCULTURA A L'AIRE LLIURE

Ramon de Soto o la facilitat

Una mostra de l'obra escultòrica de Ramon de Soto (València, 1942), al castell de la ciutat valenciana de Bunyol, permet fer un balanç del conjunt i una crítica.

Joan V. Aliaga

Quina fa setmanes s'anuncià l'exposició de Ramon de Soto al castell de Bunyol, em vaig quedar una mica sorprès. Sorpresa, tot s'ha de dir, deguda al fet que, en general, l'obra escultòrica seua mai no m'havia interessat massa, perquè ha estat feta amb una evident manca d'originalitat i un dubtós gust pel que fa a la concepció estètica.

De tota manera, vaig pensar que, potser, per a aquesta assenyalada ocasió els esperits de la imaginació el podien haver encisat i que el meravellós conjunt morisc del castell li serviria de marc. Em vaig equivocar.

He estat dues voltes a Bunyol recorrent els tortuosos carrerons que envolten el castell, buscant, darrere de cada mur, l'esperada obra de l'artista. Vaig anar-hi de dia; vaig tornar-ne de nit. Era clar que la fos-

cor afavoria la contemplació d'aquesta sèrie de peces metàl·liques, pintades amb una gamma de colors d'allò més mel·liflu i insípid. Els focus projectaven contra les arrossegades pedres les ombres primes i fantasmagòriques d'unes obres allargades, en la seua estructura geomètrica, cap a un cel que imagine poc amable.

De moment, aquest intent s'ha quedat en això, un intent, ja que no ens atrevirem a anomenar la seua madeixa de varetes metàl·liques com una satisfactòria realització escultòrica. A la seua obra manca força, empena. No li vindria malament fugir, encara que fos només un xic, de les solucions facilíssimes que emprà —per exemple, el suport geomètric de les seues obres és d'una comoditat que esglaià, i les estructures verticals no tenen gràcia.

Dissortadament, el marc del castell no li ajuda gaire i a penes podríem citar algunes peces d'interès: aquella amb forma de mitja lluna sobre una torreta, que es retalla contra la llum, i ben poca cosa més. Esperem que aquesta crítica no desespere les autoritats culturals i/o municipals de l'Ajuntament de Bunyol i puguem continuar veient, en aquest magnífic recinte, exposicions d'una altura artística més gran. Noms, podríem dir-ne molts, seria quasi fatigós, i no es gens difícil trobar-ne. A cadascú, allò que li correspon.

Era un vertader risc enfrontar-se amb aquesta exposició que es pretén grandiosa, plena d'efectes espectaculars; però, a la vista dels resultats, no ens sembla que l'artista n'haja eixit guanyant. Els riscos, cal assumir-los. I, de vegades, la vanitat no és el millor conseller, sobretot quan es tracta de presentar un treball amb tota la serietat que l'espectador es mereix, i que l'artista ha de saber trobar; inclús sota les pedres i ací, n'hi havien de moltes classes.